

Johan Sverdrup

Taler

Georg Brandes

- 1 De kender alle den Myte, vi i de senere Aar har oplevet, en mytisk Kamp, der
foregik etsteds i Nordeuropa mellem en Mand, hvem et helt Folk havde udset til
dets Forkæmper, og saa en overnaturlig, unaturlig Magt, det saakaldte absolute
Veto, en Slags kronet Lindorm, der krævede Menneskeofre eller dog Ofre af
5 Mandsfrihed og Menneskeværdighed.

- Manden førte et godt Sværd og fik sit mytiske Navn deraf. Lindormen pustede
sig op, hvæsedde og skabede sig frygteligt; men han saa den fast ind i Øjnene og
pirrede den med Spidsen af sin Klinge. Saa slikkede den hans Fødder, sank i
10 Jorden og var borte. Derefter blev Ormens Banemand løftet til Tronens Fod.

- Vi Danske er saa vante til aldrig at vinde synderligt frem, naar vi strider for det,
vi anser for sandt eller retfærdigt, at vi mer end andre glæder os, naar vi ser gode
Kræfter sejre. De, der som jeg har hjemme i Literaturen, altsaa har det
15 utaknemmelige Hverv at forberede Politiken ved at omforme og opdrage den
offentlige Mening, kan ikke vente at se deres Virksomhed kronet af ydre
Resultater. Men der er vel neppe noget mere opbyggeligt Syn end at se et
betydeligt Menneskeliv kranset af endelig Sejr, og det Syn har Statsminister
Sverdrup skænket os. Han har engang med profetisk Fremsyn kaldt sig
20 Repræsentant for de sejrende Kræfter i Folket. Det er han nu tilfulde efter fire
og tredive Aars politisk Kamp.

- Han har aldrig vovet sig for langt ud, og aldrig vovet sig et Skridt mindre ud,
end det var muligt.

25

Vi har misundt Norge en Mand som Dem. Vi har ingen, der i den Grad har vist
Fasthed, Maadehold og Mod, ingen, der har havt Deres Evne til at samle alle
fremadstræbende Evner og Kræfter om sig og under sig. Der kommer
undertiden i Norge nogen smaalig Nidkærlighed overfor Danmark til Orde, en

Utilbøjelighed til den Indrømmelse, at Norge skylder Danmark blot det mindste. Vi er nu og altid villige til at indrømme, hvad vi har Norge at takke for. Men meget af hvad vi skylder Norge, skylder vi Dem. De er os et Forbilled. Idet De har følt Dem som Repræsentant for Deres Land, har De samtidigt følt Dem
35 som Repræsentant for Tidens højeste Kultur, for den Tidens Strøm, om hvilken De i en Tale har sagt: «En Granitdæmning vil den bryde i skummende Vrede; en Papirsskranke (som det absolute Veto, en Traktat, et Overhus) overrisler den med kold Spot og gaar videre».

40 Men hvad jeg mest beundrer hos Dem, er Storheden i Deres Grundsyn. De har sagt: For mit personlige Vedkommende reserverer jeg mig imod, at min Opfatning skulde være underordnet Skandinavernes. Tvertimod! Mine Tanker gaar langt videre og mit Maal er langt større. I Forhold til det er Skandinavernes ringe at agte, snarere en Skranke end en Løftestang.

45 Den der tænker og taler saadan, gør, selv naar han udelukkende arbejder for sit Land, tillige lidt for Menneskeheden.

Derfor vil jeg udtale min Hyldest af Deres Excellence, af Deres nybagte
50 Excellence og Deres gamle Ypperlighed som Menneske og Politiker. De skal vide, at vi i Dem ser den sande Feltherre paa Aandens üblodige Omraade. Men den sande kendes paa, at han er en Skræk for sine Fjender og elsket af sine egne.

Kilde

55 Georg Brandes: Taler. København og Kristiania 1920: Gyldendal, s. 15-16.

Emner

Hyllest, Menneskerettigheter, Politiker, Regionalpolitikk

URI

60 <https://www.virksommeord.no/tale/johan-sverdrup>